

Перша письмова згадка про Пляшеву

5

w czterech gałęziach, a mianowicie: Kuźmy, Waska, Denyska i Haska braci rodzonych, o których znajduje się świadectwo w zapisie następującym: My Ledochowscy na imię Wasko, Hasko i Denysko i Kuźmiana Senka i syn jej Iwasko, zeznawamy tym naszym listem każdemu dobremu i na potém będącym komu będzie potrzeba tego wiedzieć, albo czytając słysząc, co mieliśmy imienie swoje Plaszowę w Peremyłskim powiecie i spuścili siostróm naszym na imię Hannie i Matruźce i Annie w trzydziestu, no przyszedłszy oblicznie stanawszy znami siostry nasze, Hanna, Matruźka i Anna spuściliśmy ojczyznę naszą Plaszową z ich dobrą wolą człowiekowi dobremu Semkowi Matwiejowiczowi w tych pieniądzach w trzydziestu kopach groszy półgroszowych szerokiej liczby. No my dziedzice tego

Досі вважалося, що перша письмова згадка про Пляшеву датується 1545 роком. Зокрема, саме цей рік вказаний у [ІСТОРИЇ МІСТ І СІЛ УКРАЇНСЬКОЇ РСР](#) – 26-томному енциклопедичному виданні (заг. обсяг понад 2360 авторських аркушів, 10160 статей і довідок, 9000 ілюстрацій) про історію українських міст, сіл, областей і районів, створеному зусиллями 100-тисячного авторського колективу, в якому були представлені як науковці, так і сільські вчителі. Стаття про Пляшеву у цьому виданні містить посилання на [Памятники, изданные Временной комиссией для разбора древних актов](#), де згадується "городня" Даниїла Rogozинського з "Rogozина" (Рогізне) та "Пляшова" (Пляшева). На те ж [джерело](#) посилався і Н.І.Теодорович у своїй праці [Историко-статистическое описание церквей и приходоВ Волинской епархии](#). Але вдалося виявити нові історичні джерела, котрі дають підстави стверджувати, що наше село має набагато давнішу історію. В книзі [Крізь століття. Студії на пошану Миколи Крикуна з нагоди 80-річчя](#) описано історію шляхетського роду Лідихівських, де згадано: "13 лютого 1490 р. чи 1505 р. Васько, Яцько (?), Дениско, Кузьмина вдова Сонька та син останньої Іванко Лідихівські, що доводилися Нестору, мабуть, онуками, за згодою своїх сестер Олянки (?), Мотруші й Ганни, які держали від них у 30-ти копах широких грошів село **Пляшева** в Перемільському повіті, заставили цю огчину в тій самій сумі якомусь Сеньку Матвійовичу з умовами викупу її тільки власними грішми та сплати затрат на полішення. З виданого ними листа випливає, що засновник роду залишив спадкоємцям ще одне поселення" (ст.93). Це переклад з польської, першоджерелом є книга [Barącz S. Pamiętnik szlchetnego Ledochowskich domu](#). У книзі є 11 згадок про Пляшеву, яка часто ставала предметом застави. Також цікавою є згадка, що свідчить про те, що у середині XVII століття Пляшева була досить великим та заможним селом, адже довколишні села були його присілками: "Під час

перебування „на вдовиному стільці” пані Лідихівська разом з дітьми й іншими родичами судилася зі спадкоємцями покійного поморського воєводи Павла Дзялинського та деякими іншими особами за село **Пляшева** з присілками Острів, Пляшівка й Рідків (справа була розпочата, імовірно, ще її чоловіком)” (ст.119).

Отже, наше село **Пляшева** отримало нову дату першої письмової згадки - **13 лютого 1490 р. чи 1505 р.** Ця дата потребує уточнення, але, в будь-якому випадку, суттєво відрізняється від згадуваної досі.

Джерела:

1. Верменич Я.В. "ІСТОРІЯ МІСТ І СІЛ УКРАЇНСЬКОЇ РСР" [Електронний ресурс] // Енциклопедія історії України: Т. 3: Е-Й / Редкол.: В.А.Смолій (голова) та ін. НАН України. Інститут історії України. – К.: В-во "Наукова думка", 2005. – 672 с.
2. Pamiãtniki, izdannye Vremennoiû`kommissiëiû`dliã`razbora drevnikh aktov, Vysochaïshe uchrezhdennoiû`pri Kïevskom voennom, Podol'`skom i Volynskom General-Gubernatorië, T.4. Tip. universiteta Sv. Vladimïra, 1859.
3. Теодорович Н.И. Историко-статистическое описание церквей и приходов Волынской епархии, том 2. Почаев: тип.Почаевской лавры. – 1888.
4. Крізь століття. Студії на пошану Миколи Крикуна з нагоди 80-річчя / Редколегія: О.Вінниченко, Г.Гмітерек, Л.Зашкільняк, А.Заяць, О.Купчинський, Н.Яковенко.– Львів, 2012.– 644 с.

Орест Гончар, учень 10 класу
